

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
16.Bf.86/2025/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. évi június hó 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. október 15. napján kihirdetett 21.B.503/2022/51. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott tartózkodási helye helyesen cím12.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. október 15. napján kihirdetett 21.B.503/2022/51. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében (Btk. 160. § (1) bekezdés, (4) bekezdés), és ezért 1 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban állapította meg, és a végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette, és a szabadságvesztés végrehajtása esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, ugyancsak rendelkezett a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség a kiszabott szabadságvesztés tartamának felemelése érdekében, míg a vádlott és a védő teljekörű fellebbezést jelentett be.

[3] A Budapesti VI. és VII. Kerületi Ügyészség B.VI-VII.K.4103/2019/47. számú fellebbezés indokolásában arra hivatkozott, hogy a kiszabott büntetés nem igazodik kellőképpen a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, nem alkalmas arra, hogy akár az elkövetőt, akár másokat a hasonló közlekedési szabályszegő, bűncselekményt megvalósító magatartástól visszatartson. Álláspontja szerint a vádlott gondatlansága rendkívül súlyos fokú volt azáltal, hogy a rá irányadó fényjelző készülék mintegy 7 másodperce tartó tilos jelzését nem észlelve haladt rá az úttestre.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.151/2025/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Előadta, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, tényállástisztázási és bizonyíték-értékelő tevékenységének eleget tett, a tényállás megalapozott. Így az a másodfokú felülbírálat során irányadó. Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is törvényes. Az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a feltételek egyenértékűségének elméletét, a terhelt elkövetési magatartása és a halálos eredmény között az okozati összefüggés fennáll. A súlyosító körülmények köre kiegészítendő azzal, hogy a vádlott alapvető – a piros jelzés miatti áthaladás tilalmáról szóló – közlekedési szabályt szegett meg. Így a törvényi minimumban meghatározott tartamú szabadságvesztés eltúlzottan enyhe, nem tükrözi megfelelően a cselekmény tárgyi súlyát, így annak felemelése indokolt, de nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette és mentesítette a vádlottat a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól.

[5] Indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét változtassa meg, és szabadságvesztés büntetés tartamát emelje fel, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[6] A védő fellebbezésének indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves tényállást állapított meg, melyből tévesen következtetett a vádlott bűnösségére. A védence nem tagadta, hogy tilos jelzésen haladt át, de azt állította, hogy az áthaladás megkezdése előtt megbizonyosodott arról, hogy a gyalogos átkelőhelyet semmilyen jármű nem kívánja megközelíteni. A sértett közeledését és sebességét a rendkívüli sebességtúllépés miatt egyébként sem mérhette volna fel helyesen és a kanyar takarása miatt sem észlelhette. A bíróság által ki nem hallgatott tanú volt az egyetlen tanú, aki a balesetett megelőző eseménysorról nyilatkozni tudott volna. Korábbi vallomásában azt erősítette meg, hogy a vádlott az átkelés megkezdése előtt balra nézett. Hivatkozott arra is, hogy a vádlott a villamosmegálló panelek takarásában volt. Álláspontja szerint a kijelölt gyalogosátkelőhelyet a gépjárművezetőnek kell kellő gondossággal megközelítenie. Az igazságügyi műszaki szakértő véleménye szerint 50 km/h sebességgel elkerülhető lett volna az ütközés. A sértett halálához vezető okfolyamatot nem a vádlott indította el azzal, hogy tilos jelzés ellenére lépett a zebrára, hiszen ezzel egy nagyvárosban bárki számolhat. A 6/1998. Büntető jogegységi határozat szerint kizárható az elsőbbségadásra kötelezett felelőssége, ha az elsőbbségre jogosult szabályszegése következtében nem észlelte az elsőbbségadás szempontjából jelentős körülményeket. Azzal, hogy a vádlott tilos jelzés ellenére az útestre lép, még nem idéz elő veszélyhelyzetet, nem így a száguldozó sértett. A vádlott a nyomozati iratokhoz csatolt vallomásában biztos volt abban, hogy körülnézett, mielőtt az útestre lépett, a motorkerékpár fényéből arra következtetett, hogy még bőven át tud haladni előtte. A KRESZ 43.§ rendelkezéseit a sértett szegte meg, a motorost baleset-elhárítási kötelezettség terhelte. A motorosnak arra kellett számítnia, hogy az útesten járdaszigeten gyalogos átkelőhelyen a tilos jelzés ellenére is valaki áthaladhat. A KRESZ 26.§ (4) bekezdésére is hivatkozott, mely szerint a jármű sebességét úgy kell megválasztani, hogy a vezető meg tudja állítani minden olyan akadály előtt, amelyre az adott körülmények között számítnia kell.

[7] Indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét változtassa meg, és a vádlottat mentse fel, amennyiben pedig a bűnösség megállapítására kerül sor, akkor enyhébb büntetés kiszabását kérte.

[8] A másodfokú nyilvános ülésen a védő az írásban előterjesztetteket fenntartotta, azt azzal egészítette ki, hogy védenca nyár végén házasságot kíván kötni.

[9] A fellebbezések nem megalapozottak.

[10] A fellebbezések irányára tekintettel az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbíráta. Ennek során az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a bíróság arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[11] Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta.

[12] Ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az ügy szempontjából lényeges bizonyítékokat feltárta és azokat egyenként és összességükben is értékelte, és ennek alapján megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[13] Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a vádlotti szabályszegés és a sértett halála között okozati összefüggés áll fent, az okfolyamat nem szakadt meg, és ezért a vádlott büntetőjogi felelősséggel tartozik.

[14] A vádlott az előkészítő ülésen valósnak fogadta el, hogy a gyalogosforgalmat irányító fényjelző készülék piros fényjelzést adott, amikor az átkelést megkezdte, és ugyancsak valósnak fogadta el, hogy a cselekmény elkövetésekor ittas állapotban volt.

[15] A bíróság a kamerafelvétel alapján helyesen állapította meg, hogy a vádlott úgy lépett le a járdáról, hogy egyik irányba sem nézett körül.

[16] Az igazságügyi műszaki szakértői vélemény szerint a sértett részéről a jelentős sebességtúllépés elmaradása esetén a baleset biztonságos ún. lassítófékezéssel elkerülhető lett

volna. Ez kétségtelenül sértetti közrehatásként értékelendő, de nem teszi büntetőjogilag irrelevánssá a vádlotti szabályszegést. Az igazságügyi orvosszakértő a tárgyaláson előadta, hogy a megengedett sebességgel történő ütközés esetén is bekövetkezhetett volna a halálos eredmény, mert az 50 km/h és a 85 km/h is hatalmas kinetikus energiát képvisel az emberi szervezet számára (az igazságügyi műszaki szakértői vélemény szerint a megengedett sebességgel történő haladás esetén a baleset lassítófékezéssel is elkerülhető lett volna). Másfelől egy ütközés során olyan mozgásfolyamatok indulhatnak meg, amelyek a közlekedés - gyalogosnál védettebb - résztvevői oldalán is súlyos eredményhez vezethetnek.

[17] A KRESZ 8.§ (1) bekezdés c) pontja szerint a gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék piros fénye az áthaladás tilalmát jelzi: a gyalogos az útestre nem léphet.

[18] Ez tehát abszolút tilalmat írt elő a vádlott részére, az a körülmény, hogy körülnézett-e vagy sem, csak a gondatlanság foka körében bír jelentőséggel. A vádlott piros jelzés ellenére az útestre lépett, ez a közlekedési szabályszegés szándékos, és azzal, hogy nem győződött meg az átkelés veszélytelenségéről, a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztotta.

[19] A megfelelően üzemelő gyalogosforgalmat irányító fényjelző készülék felülírja a kijelölt gyalogosátkelőhelyen a gyalogos elsőbbségét, ebben az esetben ugyanis a gyalogos csak akkor van elsőbbségi helyzetben, ha zöld jelzés mellett kel át. Amennyiben a gépjárművezetőnek arra kellene számítania, hogy a tilos jelzésen bárki áthaladhat, az gyakorlatilag értelmetlenné tenné a közlekedési lámpák használatát, ezért nem alkalmazható a védő által hivatkozott KRESZ 26.§ (4) bekezdés erre az esetre. Ez az elvárás kiüresítené a közlekedést irányító fényjelző készülék működését.

[20] A 6/1998. Büntető jogegységi határozat 1. pontja alapján a közúti közlekedés szabályai szerint elsőbbségadásra kötelezett általában akkor is felelősséggel tartozik az elsőbbségadási szabályok megszegéséért, ha az elsőbbségre jogosult a megengedett sebességet túllépte. Kizárhatja a felelősségét, ha az elsőbbségadási kötelezettsége szempontjából jelentős körülményeket az elsőbbségre jogosult szabályszegése következtében nem észlelhetette, vagy ha e körülményekre nézve az elsőbbségre jogosult megtévesztette.

[21] Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a 6/1998. Büntető jogegységi határozta - bár az a gyalogos és járművezető viszonylatára is vonatkozik – jelen esetben nem alkalmazandó, hiszen a vádlott nem elsőbbségadásra kötelezett volt, hanem kifejezetten tiltó parancs hatálya alatt állt, így ő az útestre egyáltalán nem léphetett volna. Erre figyelemmel a védői érvekkel szemben, jelen esetben az elsőbbségadásra kötelezettet érintő, a jogosult sebességtúllépésének „megtévesztő” hatása fogalmilag kizárt.

[22] Megjegyzi azonban az ítéltábla, hogy a vádlott a sértettet nem annak jelentős sebességtúllépése miatt nem észlelhetette, hanem azért, mert a tőle elvárható figyelmet, körültekintést elmulasztotta, nevezetesen úgy lépett le az útestre, hogy nem nézett körül.

[23] A sértett jelentős sebességtúllépésben megnyilvánuló szabályszegését azonban a terhelt javára kellett értékelni, hiszen ahogy arra már az előzőekben a bíróság utalt, anélkül sem következett volna be a baleset. Azonban nem következett volna be a baleset a vádlotti szabályszegés nélkül sem, éppen ebben áll az elsőfokú bíróság által is hivatkozott feltételek egyenértékűségének (*conditio sine qua non*) a lényege. Ahogy azt a törvényszék ítéltének 10. oldalán kifejtette, akár a sértetti, akár a vádlotti szabályszegés elmarad, a baleset nem történik meg, és így annak eredménye sem következik be. Ebből tehát kitűnik, hogy a sértetti szabályszegés nem mentesíti a vádlottat a büntetőjogi felelősségrevonás alól.

[24] Az eredményért való felelősséggel kapcsolatban azt emeli ki az ítéltábla, hogy következetes abban a bírói gyakorlat, hogy ha az elkövető magatartása indítja el azt az okfolyamatot, amely az eredmény előidézéséhez vezetett, a büntetőjogi felelősségét nem zárja ki és az okfolyamatot nem szakítja meg, ha abban egyéb tényezők is közrehatottak. Az eredmény bekövetkezésében közreható ok (*concausa*) nem szakítja meg az okozati láncolatot, vagyis az okozati kapcsolat megléte teremti meg az elkövető büntetőjogi felelősségét a tárgyi oldal szempontjából.

[25] Az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján a sértett gyógykezelése során nem merült fel olyan körülmény, amely az okozati láncot megszakította volna, ezért a vádlott büntetőjogi felelősséggel tartozik a bekövetkezett eredményért, amelyet az elsőfokú bíróság által helyesen hivatkozottak szerint a Btk. 8. §-a 2. fordulata szerinti, hanyag gondatlansággal idézett elő.

[26] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és a bűncselekmény minősítése is törvényes.

[27] Helyesen fejtette ki, hogy a Btk. 240.§ (2) bekezdése alapján a 233–235. § alkalmazásában nem tekinthetők közlekedési szabályoknak a gyalogosokra és az utasokra vonatkozó rendelkezések, ezért a vádlott felelősségét nem a közlekedési bűncselekmények körében kellett elbírálni.

[28] Az elsőfokú bíróság feltárta és értékelte a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket, azt azonban az ítéltábla kiegészíti azzal, hogy a terhére kell értékelni, hogy alapvető közlekedési szabályt segezt meg. Még ennek a súlyosító körülménynek az értékelésével is az állapítható meg, hogy a törvényszék helyesen jutott arra, hogy a büntetési célok eléréséhez szabadságvesztés kiszabása szükséges, és enyhítő körülmények túlsúlya miatt annak törvényi minimumban történő meghatározása is indokolt. Abban is egyetértett az ítéltábla a törvényszékkel, hogy a büntetési célok tényleges szabadságelvonás nélkül is elérhetőek, és a felfüggesztés próbaideje ugyancsak törvényes és igazodik a büntetés-kiszabási körülményekhez.

[29] Osztotta az ítéltábla azt az elsőbírői érvelést is, hogy a büntetlen előéletű, kifogástalan életvitelű vádlott előzetes mentesítésre érdemes.

[30] Az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek, így azt a másodfokú bíróság nem érintette.

[31] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy pontosította a vádlott tartózkodási helyét.

Budapest, 2025. június 11.

dr. Ujvári Ákos s.k.
a tanács elnöke

Radnainé dr. Solymosi Viktória s.k. dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék 21.B.503/2022/51. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 16.Bf.86/2025/6. számú végzésével történt helybenhagyás folytán 2025. év június hó 11. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. június 11.

dr. Ujvári Ákos s.k.
a tanács elnöke